

TCK'NUN 142. MADDESİ ÜZERİNE BİLİRKİŞİ RAPORLARI

Doç. Dr. Zeki HAFIZOGULLARI

I

TCK'nun 142. maddesi siyasetçilerin olduğu kadar, hukukçuların da tartışma konusu olmuştur. Ancak, tartışmalar, öyle sanıyoruz ki 142. maddenin anlamı, kapsamı ve sınırları üzerinde değil, daha çok hukuk düzeninde kalması veya kalkması üzerinde yoğunlaşmıştır. Böyle olunca da tartışmalar çok zaman kişisel görüşler olmaktan ileriye gitmemiş, dolayısıyla hukukçunun işi olan yorumda 142. maddeyle ilgili olarak işe yarar fazla bir malzeme üretilmemiştir.

Oysa TCK'nun 142. maddesi bakımından önemli olan, bu maddenin hukuk düzeninde kalması veya kalkması tartışmasından çok; "demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti"nde anlamı, kapsamı ve sınırlarının neden ibaret olduğunun tartışılmasıdır. Zor olmakla birlikte bu yapılabildiği takdirde, elde edilecek yeni yorum malzemeleri, 142. maddenin uygulamasını, iddia edilenden farklı olarak demokrasinin özürü olmaktan çıkaracak, onun teminatı kılacaktır.

O yüzden, burada, TCK'nun 142. maddesini anlamı, kapsamı ve sınırları bakımından tartışan, muhtelif zamanlarda adli makamlara sunulmuş bilirkişi raporlarına* yer verilmiştir.** Amaç, yeni bir ceza kanunu yapma çalışmalarının yapıldığı şu günlerde, TCK'nun 142. maddesi üzerindeki tartışmaları bir başka açıdan yeniden başlatmaktır.

II

1. Görev.*

Bilirkişi, ... isimli dergide yer alan yazıların TCK'nun 142, 311, 312. maddelerini ihlâl edip etmediğini incelemekle görevlendirilmiştir.

* Ayrıca aynı konuda bkz. Hafızogulları, Bir Bilirkişi Raporu, AÜHFD, Ankara, 1987, C. XXXIX, 1982-87, s. 59 vd.

** Burada, sadece önemli dil yanlışlıkları düzeltilmiştir.

* 20.6.1988 tarihinde Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığına sunulmuştur.

2. İnceleme.

a. TCK'nun 142. maddesi,

aa. Cezaî himayenin konusu.

Cezaî himayenin konusu, devletin ulusal ve uluslararası kişiliğine ilişkin menfaattir, çünkü devletin ülkesinde bizzat devletin düzenlerinin cebren ortadan kaldırılmasına veya yıkılmasına matuf fikirlerin (idee) yahut milli duygunun zayıflatılması veya yok edilmesinin propagandasının yapılması veya övülmesinin engellenmesi yararlı görülmüştür.¹

Yıkıcı bir doktrinin takipçisi kişi, devletin ve halkın büyük çoğunluğunun, ihtilâlcî faaliyetlerinde kendisinin serbest bırakılmasına ilgisiz kalmasını beklemeye hakkı yoktur. Eğer kişi bu faaliyetini yürütmeyi/gerçekleştirmeyi istiyorsa, sorumluluğu yüklenmelidir ve toplumun ve Devletin içinde bulunduğu meşru müdafaanın sonuçlarına katlanmalıdır. Ancak modern yıkıcıların temel niteliği, söz konusu yükümlülükten/sorumluluktan kaçmak ve kendilerince sevilen rejimlerde kabul edilmediğini itiraf ettikleri liberal düşünce ilkesinin saflığını yararlarına sömürerek yükümlülüklerinin eziyetinden kurtulmaktır. Bunlarca özlenenin kanıtı Sovyet Rusya'dır.²

Her halde açıktır ki, ister totaliter, ister liberal, ister demokratik, isterse sosyalist vs. olsun her Devlet, eğer işlevlerinin ve menfaatlerinin bilincindeyse, varlığı, düzeni, bizzat faaliyetlerini etkili kılmak ve canlandırmak için zorunlu olan moral/ahlâki enerji bakımından tehlikeli görünen her şeye karşı kendini korumak görev ve hakkına sahiptir. Gerçekten meşru menfaatlerin sahibi her hangi bir süjenin, zorlanmaksızın, bu faaliyetlerinden vazgeçmesini veya savunabilme imkânına sahip olduğu halde söz konusu menfaatlerine karşı bir faaliyete seyirci kalmasını ummak saçmalaktır.³

Roma devleti, kendi bakış açısından, Roma'nın hükûmranlık duygusunu bozmak için doktrinler yayan Yunanlı filozofları nasıl kovmakla iyi ettiyse, hıristiyanlığın kendisi yönünden siyaseten dağıtıcı ve toplumsal bakımdan yıkıcı faaliyetleriyle mücadeleyi de görev saymıştır. Aynı şekilde, Kilise, kendi açısından, kendi dünya düzeninin itibarsızlığına yolaçan islahatçı, dine aykırı, dindışı/eretik düşüncelerin propagandasını takip etmek veya takip ettirmekte haklı olmuştur. Ne tarihe tekaddüm et-

¹ Manzini V., Trattato di diritto penale italiano, Volume quarto, 1981, Torino, UET, s. 403.

² Manzini, Age., s. 403.

³ Manzini, Age., s. 404.

mek, ne de gerçekleşmiş oldukları zamanlara uygun olmayan ölçütlerle tarihi fiilleri yargılamak mümkündür.⁴

O halde, Devlet, kendini korumalıdır. Ancak, gerçekleştirmeleri için cebir kullanmayı gerektirmeyen düşüncelerde genellikle polis tedbirleri yeterlidir. Ama, buna karşılık, bir doktrin zafere ulaşmak için cebri (violenza) de kabul ederse, hatta cebirden bağımsız olarak tehlikeli ve zararlı netice basit bir propaganda veya övmeye kolayca elde ediliyorsa, cezai bastırmaya başvurma tamamen hakkıdır.⁵

Öte yandan, sakin dönemlerde söz konusu propagandanın cezayla bastırılması haklı görülmeyebilir; ama çalkantılı dönemlerde, bugün bizde olduğu gibi, bizzat propağanda, ceza tertibi suretiyle baraj koyma kanun koyucuya tavsiye edecek derecede çok büyük bir tehlikelilik ve yoğunluk kazanabilir. Bu, kuşkusuz hukuki değil, siyasî bir değerlendirmedir.⁶

Söz konusu bu ceza siyaseti, faşizme halef olan "Demokratik Hükümetçe" de tanınmıştır. Öyle ki, bir yıl süreli çıkarılmış olan ve daha sonra süresi uzatılan D.L.L. 28 Aprile 1945, n. 195 kanunla, faşizmin propagandası (propaganda fascista) yasaklanıyordu (md. 8). Daha sonra 3 Dicembre 1947, n. 1946 kanunla faşist ideolojiyi ve mensubu kişileri alenen, basın yoluyla veya diğer herhangi bir vasıtayla yücelten kimselere veya aynı vasıtalarla "dinastia Sabauda"yı cebirle yeniden tesise matuf propaganda yapanlara ağır cezalar öngörülmüştür (md. 7). Daha da şiddetli olarak, 20 giugno 1952, n. 645 ve 22 maggio 1975, n. 152 sayılı kanunlarla faşizmin propagandası daha da ağır bir biçimde cezalandırılmıştır.⁷

bb. Cezalandırılan faaliyetler.

Devletin kişiliğine ilişkin menfaat; propaganda veya övme yoluyla gerçekleştirilen bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıf üzerinde cebren diktatörlüğünü tesis etmeye, sosyal bir sınıfı zorla ortadan kaldırmaya, Devletin içinde müesses sosyal, ekonomik düzenleri zorla değiştirmeye, toplumun siyasi veya hukuki her düzenini tahrip etmeye veya millî duygularını zayıflatmaya veya yok etmeye matuf faaliyetlere karşı korunmaktadır.⁸

cc. TCK'nun 142 ve İCK'nun 272. maddeleri arasındaki esaslı benzerlik ve ayniyet.

TCK'nun 142. maddesinde yer almış olan hüküm, 1930 tarihinde kabul edilen ve 1931 tarihinde yürürlüğe konmuş olan, İtalyan Ceza Kanunu'ndan

⁴ Manzini, Age., s. 404.

⁵ Manzini, Age., s. 404.

⁶ Manzini, Age., s. 404.

⁷ Manzini, Age., s. 405.

⁸ Manzini, Age., s. 405.

alınmıştır. Söz konusu hüküm anılan kanunun 272. maddesine tekabül etmektedir.⁹ Böyle bir hüküm kanunumuzun mehazı olan Zanardelli kanununda yoktur.

142/272. madde hükmü doktrinde azami tartışma konusu olmuştur. Antolisei, bu hükmün dönemin siyasi iktidarının; siyasi hasımlarını bertaraf etmek için konulduğunu, demokratik hukuk düzenlerinde bu tür bir hükme yer olmadığını, dolayısıyla ceza kanunundan çıkarılması gerektiğini ileri sürmektedir.¹⁰ Ancak, Pannain aksi düşüncededir. Yazar hükmün konulduğu siyasi iklimin önemli olmadığını, demokratik bir hukuk düzeninde bu tür bir hükmün yer alabileceğini, devletin Anayasal düzenini korumaya hakkı olduğunu ifade etmektedir.¹¹ Gerçekten, uygulama, Pannain'a hak vermektedir. Zira yazarın da belirttiği gibi, 142/272. madde öngörülmuş olan suçlar, geçmiş siyasi dönemin siyasi organ ve kurumlarıyla ilgili görülmedikleri içindir ki, 1943 yılından önce işlenmiş olan bu nitelikteki suçları geçersiz kılan kanunun¹² kapsamına sokulmamıştır. Açıkçası, 142/272. maddenin 1943 yılından önceki ihlalleri üzerine verilen mahkûmiyet hükümleri yok sayılmamış, muteber addedilmişlerdir.¹³

142/272. madde hükmü, İtalyan Anayasasının 3. ve 21. maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine getirilmiş, ancak mahkeme, söz konusu hükmün Anayasaya aykırı olmadığına karar vermiştir.¹⁴ Pannain, 142/272. madde hükmünün "düşüncesini açıklama hürriyetine" bir tahdit getirmediği kanaatindedir. Zira demektedir ki, Anayasa'nın 21. maddesinin herkesin kendi düşüncesini söz, yazı, diğer iletişim araçlarıyla ifade etmeğe hakkı olduğunu hükme bağladığı doğrudur, ancak bizzat hukuk sisteminin bütününden çıkan, Devletin temel menfaatlerinin himayesinin vücut verdiği bir sınır da mevcut bulunmaktadır.¹⁵

142/272. madde hükmü bizim doktrinimizde de tartışma konusu olmuştur.¹⁶ Mesele 1961 Anayasası'nın yürürlüğü esnasında, "düşüncesini açıklama hürriyeti" ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesi önüne getirilmiş-

⁹ Bkz. Codice penale e norma complementari, a cura di Giovanni Conso, Milano, 1984.

¹⁰ Antolisei, Manuale di diritto penale, Ps., II, Milano, 1966, s. 870. Ancak, yazar daha sonra daha ılımlı bir yaklaşıma sahip olmuştur. Bkz. Antolisei, Manuale di diritto Penale, Ps., II, Milano, 1982, s. 998.

¹¹ Pannain, Manuale di diritto penale, II, Ps., Tp., Torino, 1957, s. 194.

¹² D.D.L., 13. Settembre, 1944, n. 198.

¹³ Pannain, Age., s. 194.

¹⁴ Corte Cost., Sent. 6 Luglio. 1966, n. 87; Corte Cost., Sent. 18. Luglio. 1973, n. 143.

¹⁵ Pannain, Age., s. 1941.

¹⁶ Çelenk, 141, 142 Üzerine, Ankara, 1976; Tanör, TCK. 142. Madde Düşünce Özgürlüğü ve Uygulama, İstanbul, 1979; Toroslu, Nasıl Bir Ceza Kanunu, Ankara, 1987, s. 8; 45 v.d.

tir. Anayasa Mahkemesi, 142/272. madde hükmünün Anayasaya aykırı olmadığına karar vermiştir.¹⁷ Yürürlükteki Anayasa, muhtelif hükümlerinde, Devletin temel menfaatlerinin himayesi zımında, bazı temel hak ve özgürlükleri 142/272. maddede yer alan hükümler paralelindeki hükümlerle kayıtlamış bulunmaktadır.¹⁸ Sonuç olarak, çoğulcu bir demokratik hukuk düzeninde, 142/272. madde hükmü "düşünceyi açıklama hürriyetinin" bir sınırı değildir, tersine "hürriyeti yoketme hürriyeti olamaz" evrensel ilkesinin bir tür uygulamasıdır.

142/272. maddenin getirmiş olduğu yasağın sınırı nedir? Açıkçası, söz konusu hüküm hangi düşüncenin propagandasını yasaklamaktadır. Yasağın sınırlarının iyi belirlenmesi gerekir. Aksi halde "suçlar ve cezaların kanuniliğini" ilkesi yanında (An. md. 38, CK, md. 1) insanlığın en büyük icatlarından biri olan "düşünceyi açıklama hürriyeti" de zedelenmiş olur. Doktrindeki düşünceler, 142/272. madde hükmünün, a) bir sınıfın diğer bir sosyal sınıf üzerinde cebren tahakkümünü kurmak suretiyle bir sınıf diktatörlüğünün tesisinin veya cebren bir sınıfı ortadan kaldırmanın (komünistlik, bolşeviklik) propagandasını, b) Devletçe teşkil edilmiş bulunan toplumsal veya ekonomik düzenleri zorla ortadan kaldırmanın (sosyalistlik) propagandasını, c) toplumun her çeşit siyasî veya hukukî düzeninin zorla ortadan kaldırılmasının (anarşizm) propagandasını yasakladığı kanaatindeyiz.¹⁹ Hatta söz konusu hükmün; kabaca "burjuva sınıfının tekelci iktidarı" anlamına gelen faşizmin propagandası halinde de uygulanabileceği de ileri sürülmektedir.²⁰

Ancak; Pannain, inceleme konusu hükmün, propagandanın konusunu teşkil eden nihai amacı (finalita' ultima) yasaklamadığı ve cezalandırmadığı; tersine bizzat amacı gerçekleştirmeye matuf cebri vasıtayı yasakladığı, cezalandırdığı kanaatindeyiz.²¹ Gerçekten, Pannain'ın düşüncesinde, her halde bu nedenle, kuruluş ve programlarında bu amaçlara yer veren kurulmuş partiler hakkında söz konusu hüküm uygulanmamaktadır. Nitekim komünist parti (İtalyan) işçi sınıfının diktatörlüğünün yahut komünist düşüncenin gerçekleştirilmesine cebir ve şiddet yoluyla gitmeyi istemediğinden bu hükmü ihlâl etmemektedir. O halde sosyal bir sınıfın diktatörlüğüne yol açacak propaganda, cebri vasıtaları zorunlu kılmamak

¹⁷ Any. Mah. 26.9.1965, K.53/173, K.64/40.

¹⁸ Gerçekten Anayasa, Temel hak ve özgürlüklerinin kötüye kullanılmasıyla ilgili olarak 14. maddesinde "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde egemenliğini sağlamak... veya sair herhangi bir yoldan bu kavram ve görüşlere dayanan bir devlet düzenini kurmak amacıyla kullanılamazlar" demektedir.

¹⁹ Pannain, Age., s. 195.

²⁰ Pannain, Age., s. 194 ve dp. 2: Cass., 15 Giugno, "Giur. Compl.", 1950, n. 5342.

²¹ Pannain, Age., s. 194.

kaydıyla, 142/272. maddedeki suçu oluşturmaz.²² Bununla birlikte, belirtilmektedir ki, bu muhakeme anarşizm doktrini için geçerli değildir, çünkü, bizzat devletin tahribini amaçladığından, şiddetin zaten düşüncenin içinde mevcut bulunduğu varsayılmaktadır.²³

Görüldüğü üzere; İtalyan doktrini, yasağın konusu olan düşüncelerin propagandasına, anarşizm düşüncesi hariç, bir sınır getirmiş bulunmaktadır. Buna göre, komünizm, sosyalizm veya faşizm düşüncesinin propagandası cebri vasıtaları içermemek kaydıyla 142/272. maddenin ihlâline vücut vermemektedir. Böylece, İtalyan hukuk düzeninde, yasak olan komünizm, sosyalizm, faşizm düşüncesinin propagandası yanında, yasak dışı kalan komünizm, faşizm düşüncesinin propagandası durumu ortaya çıkmıştır. Bu iki durumu ayırmada ölçü, propagandası yapılan düşüncenin "cebri" vasıtalarla gerçekleştirilip gerçekleştirilmemesinin istenmesidir. Söz konusu düşünceler, cebri vasıtalarla gerçekleştirilmek istendiğinde suç; diğer halde serbesttir. Türk Hukuk doktrininde, 142. madde, bu düşünceler doğrultusunda yorumlanmalıdır. Kanundan cebir unsurunun çıkarılmış olması, dolayısıyla artık bu suçun cebir unsurunu gerektirmediği iddiası tutarlı değildir, çünkü örneğin TCK'nun 448. maddesindeki "kasten" tabiri çıkarılırsa ve bu nasıl kasıtlı adam öldürme suçunun niteliğini bozmasa, aynı şekilde 142. maddede "cebren" teriminin yer almaması bu suçun da niteliğini bozmadır. Gerçekten, 142. madde hükmü genel olarak sol veya daha özelden Marksist düşünceyle ilgili her hususun ifade ve anlatımını yasaklamamaktadır. Söz konusu hüküm, aslında bir dünya görüşü olarak bilgi nazariyesinden, tarih yorumundan ekonomik ve ideolojik meselelere kadar bütün toplumsal meseleler üzerinde kapsayıcı müşahade, tahlil ve sonuçlar getiren ve marksizm diye bilinen sistemin ancak bir yönünün propagandasını yasaklamaktadır. Nitekim yukarıda belirtilen dünya görüşü biraz önce örnek kabilinden sayılan alanlarda kendi yaklaşımına uygun müşahade ve genellemelerde bulunduktan sonra marksist toplum ve devlet biçimine geçmek için zaruri bir yol önermektedir ki, bu da, ihtilâldir, yani işçi sınıfının şiddet yoluyla gerçekleşen cebre dayalı sınıf kavgasıdır. TCK'nun 142. maddesi marksist görüşün işte bu yanının propagandasını yasaklamaktadır. Gerçekten TCK'nun 142. maddesinde yer alan "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerine tahakkümü" "sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak", "memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal nizamlardan birini devirmek" kavramları açıkça hep bu cebre dayalı sınıf kavgasına işaret etmektedir. Esasen Anayasa Mahkemesi de bu yorumu kabul etmiş ve cebir unsurunun maddede mündemiç olduğu sonu-

²² Pannin, Age., s. 194.

²³ Pannin, Age., s. 195.

cuna varmıştır.²⁴ Yargıtay bazı uygulamalarında 142. maddenin bünyesinde zaten cebir unsurunun mündemiç bulunduğu kanaatinde dir.²⁵

Görüldüğü üzere, 142. madde "sol" diye nitelendirilen her düşüncenin değil, sadece cebir ve şiddet vasıta kılınarak gerçekleştirilmek istenen düşüncelerin propagandasını, yani cebir ve şiddetin propagandasını yasaklamaktadır.

İncelenmesi istenen dergideki yazılar bu bakış açısından değerlendirilecektir.

b. TCK'nun 311, 312. maddeleri.

TCK'nun 311, 312. maddesi doktrinde ve uygulamada herkesçe malum olduğundan, çalışmada tasarruf amacıyla bu maddelerin tahlilinin yapılmasına ihtiyaç duyulmamıştır.

c. ... Dergisi.

"İşçi Sınıfının Devrimci Rolü Üzerine" başlıklı yazıda; sosyalist ve komünist topluma geçişin motoru, sürükleyici gücü, kapitalist toplumun sürmesinden hiçbir çıkarı olmayan, tersine en gerçek çıkarı sınıf egemenliğinin kaldırılmasını gerektiren işçi sınıfıdır. Dünyada ilk sosyalist devrim Rusya'da gerçekleşmiştir... Rus devrimi Sovyetler Birliği'nde proleterya diktatörlüğünün ve sosyalizmin kuruluşu çağ açıcı ve ersensel boyutla bir kazanımdır; ama dünya çapındaki sınıf ilişkileri açısından dünya işçi sınıfının kesimsel bir kazanımıdır; Avrupa komünizmi: halk birliği içinde eriyen işçi sınıfı: Bugün dünyada işçi sınıfının devrimci misyonunun yatsındığı ve demokratizmin yayıldığı merkezlerden biri Avrupa komünizmidir; Avrupa Komünizmi, kapitalist sistemin temellerini sarsmayan, hatta onun istikrarını gözeten barışçı bir yoldan anti-tekel halk güçlerinin iktidarı olması, ülkenin demokratik yenilenmesinin gerçekleşmesi ve oradan da adım adım sosyalizme gidilmesi olarak özetlenebilecek bir görüşü savunuyor. Savaşım yönetimleri, seçim, parlamento, hedef tekel-lerin egemenliğinin sınırlandığı ileri demokrasi; bunları gerçekleştirecek güç ise bir avuç tekeller dışındaki tüm halktır; Togliatti şunları söylüyor- du: "Biz içinde orta sınıfın da temsil edildiği bir partiyiz". "Bizim komünist ya da sosyalist ilkeler üzerinde bir yeniden kuruluş önermediğimiz açık olmalıdır" (Berlinguer'in düşünceleri eleştiriliyor). "Yeterli genişlikte bir toplumsal bloka dayanmak" olduğunu söylüyor. Anlamak ve hak vermek çok güç. 2 milyon üyeli partinin genel sekreteri bunları söylerken Küba'da ve Vietnam'da da devrimci savaş başlatan Fidel'in ve Ho Şi Min'in

²⁴ Any. Mah. 26.9.1985, K.53/173, K.64/40.

²⁵ Ör. As. Yd. Drl. Krl. 12.5.1983 T., 117, E.122 K. (Hamzaoğulları-İzgu-Gürpınar, Ceza ve Usul Kanunları, Ankara, 1984, s 210 vd.).

çevresinde kaç kişi olduğunu unutarak konuşuyor; Berlinguer mi konuşuyor TBKP tasarısını mı okuyoruz, ayırdetmek güç, işçi sınıfının kurtuluşu hedefi yerine kapitalist İtalya'yı kurtarmanın stratejisi çiziliyor. Ulaşma bu temeldedir; aslında devrim ve sosyalizm misyonundan uzaklaşan Avrupa Komünizmidir, işçi sınıfı değil, İtalyan Komünist Partisiyle Fransız Komünist Partisinin görüşleri arasında öze ilişkin ciddi bir fark yoktur; (Bencil kapitalist çıkarların insanlığın çıkarlarıyla çeliştiği bildiriliyor ve şu deniyor); Kalıcı çözüm ise, kapitalizmin ortadan kaldırılmasından geçiyor; Evrensel insanlık sorunlarının tümü sınıf savaşımı sorunlarıdır; gene de çıkış yolu sosyalizmde işçi sınıfının devrimci yoludur; çıkış yolunu sosyalizm ve sınıf savaşımında aramak, en başta sahte yollardan kendini ayırmak ve tarihsel bir eğilim olarak kendi çözüm alternatifini canlı tutmaktır; işçi sınıfının tarihsel misyonu sınıf savaşımı pratiğinden ayrı ele alınamaz. Başka bir sınıfa karşı savaşmadan hiç bir sınıf kendi öz kimliğini bulamaz. Sınıf savaşımı siyasal savaşımdır; Sosyalist devrimden önceki bütün devrimler azınlık devrimleridir. Sosyalist devrim bu kez çoğunluğun çıkarı için, ancak yine de azınlık devrimidir. Toplumsal bir devrim için proletaryanın toplumda çoğunluk olacağı anı beklemek gerekmiyor. Bu sınıfın nüfus içinde önemli bir yer tuttuğu ülkelerde toplumsal devrimin koşulları vardır denmektedir.

Görüldüğü üzere, yazarın devrimden anladığı, düzen içinde kalarak, düzenin usulleriyle, işçi sınıfının iktidarını sağlaması bu suretle sosyalizm veya komünizmi kurması değil, işçi sınıfının cebre dayalı silahlı sınıf kavgası sonucunda sosyalizmi veya komünizmi kurmasıdır. Yazar, sosyalizmin veya komünizmin kurulmasında, ismen söylemese de, yegane yolun işçi sınıfının cebre dayalı silahlı sınıf kavgası olduğunu ileri sürmekte, bu suretle de cebir ve şiddetin propagandasını yapmaktadır. Bu durumda, yazıda yer alan beyanlar, vasıtaya ilişkin cebir ve şiddetin propagandası olduğundan, TCK'nun 142/1. maddesinin ihlâlüne vücut vermektedir.

"Pen Kulüb Kürt Merkezi Kuruldu" başlıklı yazıda Kürt Pen Merkezi Kuruldu, ... Kürdistan Irak, İran, Suriye, Türkiye parçalarında ve sürgünde yaşayan kürt yazarlarının oluşturacağı bir Kürt Pen Merkezinin kurulmasıydı, Kürt Pen'in en önemli özelliği tüm kürt yazarları bir araya getirmesi ve bu yapıyla ulusal bir kimlik taşımasıdır, ikinci bir özellik de kürt tarihinde ilk kez ulusal bir kürt örgütünün uluslararası bir örgüte eşit haklarla üye olmasıdır, denmektedir.

Konu ile ilgili ekteki* bilirkşi raporundan da anlaşılacağı üzere, yazıda, Anayasadan doğan haber verme hakkı kötüye kullanılarak TCK'nun 142/4. maddesi ihlâl edilmiştir.

* Bkz. III.

“Frankfurt'ta 1 Mayıs” başlıklı yazıda yer alan “kürtlerin devrimci sol etrafında kenetlenerek bunları aştığı dile getiriliyor”, “PKK'nın antisömürgeci, antiemperyalist ve antifeodal ulusal kurtuluş mücadelesinde, Kürdistan İşçi sınıfı ilk defa ulusal ve toplumsal kurtuluş çıkarları yönünden Kürdistan şehirlerinde yığinsal 1 Mayıs kutlamaları yaptı, şehitler verdi, zindanlara düştü, direnişler geliştirdi” sözleri, yukarıdaki gerekçelerle, haber verme hakkının kötüye kullanılması olup TCK'nun 142/3. maddesinin ihlâline vücut vermektedir.

“12 Mayıs Dörtler Eylemi” başlıklı yazıda PKK eylemcilerinin kahramanlıkları anlatılmakta, cezaevlerindeki direniş eylemleri sergilenmekte, sömürgecilik işkence naletlenmekte ve hainlerden hesap sorulacak denmekte; tabiri caizse, Diyarbakır cezaevinde PKK militanlarının kürt milliyetçiliğinin bir destanının cereyan ettiği ileri sürülmektedir. Yazıda “hal-kımızın ve dünya devriminin umutları olduğumuz için bu protesto eylemini koyuyoruz” “kahrolsun sömürgecilik” sözleri ile kastedilen Türkiye Cumhuriyeti Devleti'dir.

Yazı bu mahiyetiyle ırkçılığın, ırkçı direnişin bir övgüsü olduğundan, yani TCK'nun 142/3. maddede öngörülmüş olan milli duyguları zayıflatmak veya yok etmek için propaganda yapmak fiilinin bir övgüsü niteliğinde olduğundan, yazıyla TCK'nun 142/4. maddesi hükmü ihlâl edilmiştir.

“Kutup Yıldızı” başlıklı yazıda, 12 Eylül rejimine baş eğmemiş devrimci diye nitelendirilen “Diyarbakır zindanlarındaki kürt yurtsever devrimcilerinin” gerçekleştirdikleri eylemlerden, örneğin ölüm orucundan söz edilmekte, kürtçü eşkiya yüceltilmekte, demokrasi ve özgürlüğün havarisi olarak gösterilmekte, bunların fiilleri övülmekte, ölüm orucu tutanların Apo, Haydar, Hasan gibi devrimci, yiğitlerle aynı kulvarda koşmanın gururunu ve mutluluğunu gölgelemedikleri ileri sürülmekte, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin başşehirinde çıkan bir dergide sanki Türkiye toprakları üzerinde kurulacak bir Kürt devletinin kahramanlarının kahramanlıkları anlatılmakta, Marksçı-Lenince mücadele anlayışının ilkeleri olduğu belirtilmekte, Marksist-Leninist ideolojinin potasında yeniden şekillendirilmiş, zenginleştirilmiş oldukları ifade edilmekte, bu belirtilen niteliklerin adamı olan Fatih bir kutup yıldızına benzedilmekte, yükseklerde parlayan yol gösterici sayılmaktadır. Böylece, yazıyla, TCK'nun 142/4, 311, 312. maddeleri ihlâl edilmiş olmaktadır.

“THKP ve PKK” başlıklı yazıda Türkiye'deki sol hareket tahlil edilmemekte, 12 Mart ve 12 Eylül bir olay olarak ele alınıp değerlendirilmekte, tersine Türkiye'deki sol hareket 12 Mart ve 12 Eylül vasıta kılınarak tahlil, eleştiri görünümü altında, kanunun suç saydığı fiiller açıkça övülmektedir. Gerçekten, yazıda, devrimci hareket bu karşı devrimci kaldı-

rıdan yenilgi aldı, çıkış yapamadı, Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, İbrahim Kaplankaya ve arkadaşları gibi önderlerini kaybetti, reformculuk daha 12 Martın sesini duymadan teslimiyet bayrağını çekerken THKP-C, THKC ve TKP-ML gibi örgütlerle şekillenen yeni devrimcilik direniş bayrağını açtı. Ancak hareket henüz çocukluk dönemindeydi, ideolojik, politik ve taktik açıdan bir yığın hata ve yetersizlikler vardı, örgütsel yapı henüz grup olma özelliğini aşmıyordu; bu yapısıyla bile kutsal yolu seçti, direndi ve kendini izleyemeyenlere söz hakkı tanımayacak bir açıklıkla kendini belgeledi; 71 devrimciliği Türkiye'de kırk yıllık reformizmi ve tasfiyeciliği yerle bir etti, mezara gömdü. Türkiye'de yeni bir dönem açtı, yeni bir gerçeği direniş gerçeğini yeniden başlattı; bugün kürt devrimci demokratik hareketinde güncel anlamını bulan bu canlanış, Türkiye halkı üzerinde de yaşayan tek devrimci etkidir; PKK çok iyi kurulmuş bir oyun içindeki herkes için anormal bir olay olarak görüldü; PKK hareketi, 71 devrimciliğini inceleme ve onun direnişçiliğini özümseme temelinde, yenilgiye neden olan hata ve yetersizlikleri aşmaya çalışıp her alanda bütünsel bir devrimci gelişme sağlanarak vücut buldu; PKK ile gündeme yeni ve korkunç bir sorun geldi: Kürdistan sorunu. Adını duyanları bile korkutucu cinsten bir sorundu; ama öte yandan son derece net, canlı ve geniş temelliydi, küçük bir güçken bile PKK'yı büyük bir politik olay haline getiren sorunun bu özelliği Türkiye'de Türk ve Kürt çevrelerden oluşan güçlerle 1971'de yaratılan direniş yine aynı yapıda yükselmeye başladı, denmektedir. Yazıda yer alan bu ve benzeri beyanlar, TCK'nun 142/4 ve 312. maddelerinin ihlâlüne vücut vermektedir.

3. Sonuç.

Yukarıda belirtilen nedenlerle:

- 1) "İşçi sınıfının Devrimci Rolü Üzerine" başlıklı yazıyla TCK'nun 142/1. maddesi ihlâl edilmiştir.
- 2) "Pen Kulübü Kürt Merkezi Kuruldu" başlıklı yazıyla TCK'nun 142/4. maddesi ihlâl edilmiştir.
- 3) "Frankfurt'ta 1 Mayıs" başlıklı yazıyla TCK'nun 142/4, 311, 312. maddeleri ihlâl edilmiştir.
- 4) "THKP ve PKK" başlıklı yazıyla TCK'nun 142/4 ve 312. maddesi ihlâl edilmiştir.
- 5) "Kutup Yıldızı" başlıklı yazıyla TCK'nun 142/4, 311, 312. maddeleri ihlâl edilmiştir.
- 6) "17 Mayıs Dörtler Eylemi" başlıklı yazıyla TCK'nun 142/4. maddesi ihlâl edilmiştir.

Dergide yer alan diğer yazılarda suç teşkil eden bir beyana rastlanmamıştır.

III

1. Görev.*

Bilirkişi, "... isimli derginin ... tarihli nüshasında ve "Kürdistan Press" gazetesinin 30.10.1987 tarihli nüshasında yer alan yazıların TCK'nun 142/1, 142/3, 142/4, ve 312. maddelerin ihlâlini teşkil eder nitelikte bulunup bulunmadığını incelemekle görevlendirilmiştir.

2. İnceleme.

a) TCK'nun 142/1, 3, 4. maddeleri.

aa) TCK'nun 142/3. maddesi.

TCK'nun 142/3. maddesi Anayasa'nın tanıdığı kamu haklarını ırk mülahazasıyla tamamen veya kısmen kaldırmayı hedef tutan veya milli duyguları yoketmek veya zayıflatmak için propaganda yapan kimseyi cezalandırmaktadır. Görüldüğü üzere, hükümde, ortak tarafları olmakla birlikte birbirinden farklı iki suç düzenlenmiştir. Bunlar, Anayasa'nın tanıdığı kamu haklarını ırk mülahazasıyla kaldırmayı hedef tutan propaganda yapmak, milli duyguları yoketmek veya zayıflatmak için propaganda yapmak suçlarıdır. Burada, birinci suçla, ırk esasına dayalı devlet düzenlerinin propagandası yasaklanmış; ikinci suçla, "millet olma", "ulus olma", "halk olma" duygusunun zayıflatılması veya yok edilmesi yasaklanmıştır.

Anayasa, 1, 2, 3, 6, 10, 66. maddelerinde, ırk esasına dayalı devlet düzenlerini kurduğu devlet düzeninin karşısı saymış; bunun sonucu olarak, ırkçı devlet düzenlerini gayrimeşru (hukuk dışı) devlet düzenleri olarak değerlendirmiştir. Bu ilkenin teminatı, TCK'nun 142/3. maddesidir, çünkü söz konusu madde en başta ırkçılık düşüncelerine dayalı devlet düzenlerinin propagandasını yapmayı yasaklamaktadır. Ancak bununla yetinilmiş olsaydı, Anayasa'nun kurmuş olduğu devlet düzeni yeterince teminata kavuşturulmuş olmazdı, çünkü, devletin bir unsurunu teşkil eden egemenliği tezahür ettiren halk milletse, millet olma, bir milletten olma duygusunun muhtemel saldırılar karşısında savunmasız bırakılması, devletin tahribine vücut verirdi. Bundan dolayıdır ki, Anayasaya göre millet=ulus=halk olmanın çekirdeğini, özünü teşkil eden millî duygunun (md. 66, başlangıç) her çeşit saldırıdan masun kılınması gerekmiştir. İşte,

* 27.7.1988 tarihinde Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığına sunulmuştur.

TCK'nun 142/3. maddesi "milli duyguları yoketmek veya zayıflatmak için propaganda yapmak" diyerek bunu sağlamaya çalışmıştır.

Anayasa, milletin antropolojik/ırkçı anlayışına değil, 1, 3, 6, 10, 66. maddelerinde açıkça anlaşıldığı üzere, milletin subjektif anlayışına yer vermiştir. Gerçekten 66. madde, Türk Devletine vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesi Türk saymıştır. Bu demektir ki Türk olmak için Türk Devletine vatandaşlık bağıyla bağlı olmak yeterlidir; ayrıca ırki, dini, vs., gibi başka bir niteliği haiz olmaya gerek yoktur. Bu anlamda, Türklük kişiyle devlet arasındaki hukuki bağın ifadesiyse, Türklerin meydana getirdiği millet Türk Milletidir. Buradan da, Türk Devletinin ülkesi olan Türkiye'de bir tek milletin, bir tek ulusun, bir tek halkın bulunduğu sonucu çıkmaktadır. Devletin insan unsurunu teşkil eden Türklerin, şayet varsa, aralarında etnik farklılıklar göstermiş olması, yani ülkede bazı etnik grupların yerel veya yaygın olarak bulunması, Türkiye'de Türk ulusundan, Türk halkından, Türk milletinden başka bir halkın, başka bir ulusun, başka bir milletin bulunduğu anlamına gelmez; çünkü böyle düşünülecek olursa, bu, Türkiye'de birden çok egemenin bulunduğu anlamına gelir; bu da kuşkusuz Türk devletinin inkârı olur. Madem sınırları uluslararası anlaşmalarla çizilmiş olan Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ülkesinde bir tek millet vardır, bu da Anayasaya göre Türk Milletidir (md. 10), öyleyse, Türkiye'de, hangi etnik, etik, kültürel gruplardan olursa olsun, tek bir milletten, tek bir ulustan, tek bir halktan başka bir millet, başka bir ulus, başka bir halk yoktur. Antropolojik/ırkı veriler ne bu gerçeği değiştirir, ne de antropolojik benzerlikler gösteren fertlerin oluşturduğu yerel veya yaygın bir topluluğu halk, millet veya ulus yapar. Unutmamak gerekir ki, coğrafi bir zeminde yer alan, isterse etnik, etik özellikler gösterebilir, her insan topluluğu değil, sadece siyasileşmiş bir insan topluluğu millettir, ulustur, halktır. Böyle olunca, bir insan topluluğunu millet yapan özellik, ırki/etik faktörler olmamakta, tamamen iradî faktörler olmaktadır. Bunun sonucu olarak aynı doğal (ırki/etik) özellikleri gösteren topluluklar bir çok ulusa (millete, halka); buna karşılık farklı doğal (ırki/etik) özellikler gösteren topluluklar tek bir ulusa (millete, halka) vücut verebilmektedirler. Bu demektir ki, topluluk yönünden millet olmayı vurgulayan özellik "bir millet olma" iradesi; topluluğun üyeleri yönünden "bir milletten olma" iradesidir.

TCK'nun 142/3. maddesi işte söz konusu bu iradenin ve bunun tezahürlerinin teminatıdır. Madde, bunu "milli duygular" terimiyle ifade etmiştir. Bu durumda, milli duygu, bir ırktan, bir dinden veya bir dilden olma vakiasından doğan bir duygu değildir. Anayasa, Türk Devletine vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesi Türk saydığından, 2, 3, 6, 10, 24. maddelerinde bu tür bir anlayışa imkân vermemektedir. Böyle olunca, 142/3.

maddesindeki "milli duygular" terimi, keyfi, herkese göre farklı anlamı ifade eden bir terim olarak değil, ancak Anayasa'da ifadesi olan bir terim olarak gözönüne alınabilir. Bu açıdan, "milli-duygular", yukarıda da belirtildiği üzere, "bir millet olma", "bir milletten olma" iradesi ve bunun tezahürleridir. Anayasa, Türkiye Devleti ülkesi ve milletiyle bir bütündür, dili Türkçe'dir demektir. İşte bu bütünlüğü zedeleyen her türlü faaliyetin propagandası, TCK'nun 142/3. maddesinin ihlâline vücut verebilir. O nedenle, Türkiye'de Türk Ulusu'ndan başka bir ulusun olduğunu, Türkiye Devleti'nde ulusal dil olan Türkçe'den başka bir dilin de ulusal bir dil olduğunu söylemek ve egemenliğin tezahürüne katılmada temel niteliği eşitlik olan Türk vatandaşları arasında ırk ayırımı yapmak, bu suretle bir yerde veya bir bölgede oturan Türk vatandaşlarının kafasında "başka bir ulustan olma", "azınlık olma" fikrini uyandırmak, bunlara azınlık haklarından söz etmek veya referandum istemek, özerk bölgeler kurulmasını istemek, TCK'nun 142/3. maddesi anlamında milli duyguları yoketmek veya zayıflatmak için propaganda yapmaktır.* Gerçekten Lozan Antlaşmasında işaret edilen dini cemaatler hariç, Türkiye'de etnik/ırki bir azınlık yoktur. Şayet bazı antropolojik farklılıklar varsa, bu doğal veriler, Türk Ulusu'nun insan unsurunun niteliğinden başka bir şey değildir. Kaldı ki, bu gün, uluslararası hukukta, "azınlık"tan değil, "insan"dan; "azınlık hakları"ndan değil, "insan hakları"ndan söz edilmektedir. Anayasanın 2. maddesi de zaten insan haklarına bağlı devletten söz etmektedir. Böyle olunca, Türk ulusunun insan unsurunu niteliğini giderici her çeşit "ırkçılık" propagandası TCK'nun 142/3. maddesinin ihlâline vücut verir.

Ancak, bir bölgenin, bu bölgede oturan vatandaşların, ekonomik, kültürel, beşerî, toplumsal, hukukî sorunlarını dile getirmek, bu suretle Türk hukuk düzeninin etkinliğini sağlamak, yani en başta her türlü etnik, dini, ekonomik, toplumsal vs., fiili eşitsizlikleri gidererek Anayasa'nın kurduğu insan haklarına saygılı, Atatürk Milliyetçiliğine bağlı demokratik, lâik, sosyal hukuk devleti düzenini hakim kılmak için mücadele yapmak, milli

* Gerçekten, kanunun gerekçesi de bizi doğrulamaktadır. "Milli duygu tâbirinden maksat vatanseverlik mefhumuna dahil sayılacak bütün fikri ve hissi unsurların topluluğudur. Başka bir tâbirle vatanseverliği teşkil eden sevgi ve düşüncelerin muhassalası milli duyguyu teşkil eder. Bu itibarla Türkiye'nin toprak, etnik ve siyasi bütünlüğüne bağlılık, dünya milletleri câmiası içinde memleketimize ait haklar mevzuundaki şuur, insanın mensup bulunduğu vatana karşı bir takım vecibeleri bulunduğuna samimi surette kani bulunmak, milli duyguyu ifade eder. Verilen izahattan anlaşılacağı veçhile vatandaşın kültür derecesi ve yetişme tarzına göre bu duygunun kesafeti şahıstan şahısa değişir. Fakat asli bir cevher olarak Türk milletine dahil fertlerin pek büyük bir ekseriyetinde bu duygunun mevcudiyeti hususunda şüphe yoktur". Bkz. Eröm Faruk, Türk Ceza Hukuku, Cilt II. Ankara, 1965, sh. 73.

duyguları ne ortadan kaldırır ne de zaafa uğratar, tersine milli duyguları pekiştirir.

bb. TCK'nun 142/1. maddesi.

TCK'nun 142/1. maddesi hükmü genel olarak sol ve özellikle marksist dünya görüşüyle ilgili her hususun ifadesi ve anlatımını yasaklamaktadır. Söz konusu hüküm, aslında bir dünya görüşü olarak bilgi nazariyesinden, tarih yorumundan ekonomik ve ideolojik meselelere kadar bütün toplumsal meseleler üzerinde kapsayıcı müşahade, tahlil ve sonuçlar getiren ve marksizm diye bilinen sistemin ancak bir yönünün propagandasını yasaklamaktadır. Nitekim yukarıda belirtilen dünya görüşü biraz önce örnek kabilinde sayılan alanlarda kendi yaklaşımına uygun müşahade ve genellemelerde bulunduktan sonra marksist toplum ve devlet biçimine geçmek için zaruri bir yol önermektedir ki bu da ihtilâl, şiddet yoluyla gerçekleşen işçi sınıfının cebde dayalı sınıf kavgasıdır. TCK'nun 142. maddesi marksist görüşün işte bu yanının propagandasını yasaklamaktadır. Gerçekten TCK'nun 142. maddesinde yer alan "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerine tahakkümü" "sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak", "memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal nizamlardan birini devirmek" kavramları açıkça hep bu cebre dayalı sınıf kavgasına işaret etmektedir. Esasen Anayasa Mahkemesi de bu yorumu kabul etmiş ve cebir unsurunun maddede mündemiç olduğu sonucuna varmıştır (An. Mah. 26.9.1965 K. 53/173) (K.64/40).

cc. TCK'nun 142/4. maddesi, daha önceki fıkralarda suç sayılmış olan fiilleri övmeyi suç saymaktadır. Övme, suç sayılan fiillerin iyi olduğunu söylemedir.

b. İnceleme konusu eserler.

aa. Kürdistan Press. Bu gazete, kürtçe olduğu sanılan yazılar, türkçe yazılar, eski harflerle yazılmış olan yazıları ihtiva etmektedir. Gazetede yer alan "kürt halkı hayatın her alanında tehdit ve tasallut altındadır", "kürtlerin bağımsızlık mücadelesini desteklemek insanım diyen herkesin görevidir-kendi kaderini tayin kürt halkının hakkıdır", "Kürdistana yönelik stratejiler ve politikalar", "Kirzo", "Kürdistan cephesinin önemi ve geleceği", "Belge ... belge", "İyi ki İspanyol değilsiniz" başlıklı yazılar, yukarıdaki ölçüler içinde değerlendirildiğinde, TCK'nun 142/3. maddesinin ihlâlüne vücut verirler, çünkü bu yazılarda Türkiye'deki bir etnik grubun ekonomik, sosyal, hukukî sorunları dile getirilmemiş, tersine bir halkın, bir ulusun, bir milletin varlığı vurgulanmış, Türk devletinin bu halk üzerindeki zulmüne son verilmesi, bir kürt devletinin kurulması, kürt özerk bölgesinin ihtası düşünceleri savunulmuş, Türk Devletinin kürtler üzerinde baskıcı bir unsur olduğu ileri sürülmüş, böylece TCK'nun

142/3. maddesi anlamında millî duygular zaafa uğratılmak veya yok edilmek istenmiştir.

bb. ... isimli derginin 3. sayfasında yer alan "Demokrat Çağını Dol-durdu" başlıklı yazıda yer alan "... kürt halkı üzerine yaptığı araştırmalar", "kürt sorunu", "kürdistan sorunu üzerine bir çok soru yöneltildi", "biz hiç bir zaman kürt halkının karşısında olmadık, hiçbir zaman kürt-çenin karşısında olmadık", "kürt, kürtçenin, kürt halkının karşısında de-ğiliz", "kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını kabul ediyorum. Ba-ğımsız demokratik bir kürdistanın kurulmasından yanayım, bunu diyor musunuz" şeklindeki beyanlar ve karşılıklı konuşmalar bir bütün olarak ele alındığında söz konusu beyanların, yukarıda konulan ölçüler çerçeve-sinde, TCK'nun 142/3. maddesinin ihlâlüne vücut verdiği açıkça görülür; çünkü yukarıda belirtildiği üzere, Türkiye'de, belki Türk etnik grubun-dan farklı bir kürt etnik grubu vardır, ama bir kürt milleti, bir kürt halkı, bir kürt ulusu yoktur. Antropolojik verilerin değerlendirilmesi bilirkişiyi ilgilendirmez. Bilirkişi hukuki verileri değerlendirir. Halk, millet, ulus, kavramları hukuki verilerdir. Hukuk düzenimiz de, zorunlu olarak bir tek halka-millete-ulusa yer vermiştir. O da Türk ulusudur, bu ulusun çe-şitli etnik gruplardan oluşması Türkiye'de başka bir ulusun-halkın-mille-tin varlığından söz etmeye imkân vermez.

"Nisan Tezleri Yalnızlığı ve Politika Sanatı" başlıklı yazıda sanat, bi-lim, politika konuları 1917 Rus devrimi kesitinde alınarak sol bir yakla-şım ile incelenmektedir. Yazıda işçi sınıfının silahlı sınıf kavgası kavramı-na yer vermemiş olduğundan yazı mahiyeti itibariyle bir sol metodoloji-nin çıkarılması şeklinde kalmış olduğundan, yukarıda koyulan ölçüler için-de, yazı TCK'nun 142/1. maddesinin ihlâlüne vücut vermemektedir. Söz konusu yazıyla TCK'nun 142/4. maddesi de ihlâl edilmiş değildir. Yuka-rida, TCK'nun 311, 312. maddelerini ihlâl eden bir beyana da rastlanma-mıştır.

"Duvar Yazıtları. 3." başlıklı yazıda "hapishaneleri eleştirmek görünü-mü altında kanunun cürüm saydığı fiiller açıkça övülmüş, bu suretle TCK'nun 312. maddesi ihlâl edilmiştir.

"Yeni Durum ve Günün Görevi" başlıklı yazıda sol bir bakış açısından 12 Eylül, işçi hareketleri, işçiler aleyhine değiştiği ileri sürülen toplum ve iş hayatı değerlendirilmektedir. Yazıda işçi sınıfının silahlı sınıf kav-gası kavramına yer verilmemiştir. Bu nedenle "burjuva" ne kadar yerilirse yerilsin, ne kadar sömürden söz edilirse edilsin yazı TCK'nun 142/1. maddesinin ihlâlüne vücut vermemektedir.

"Devrimci Parti Tartışmaları Üzerine" başlıklı yazıda Türkiye'nin "dev-rimci teoriye bilinçli ve açık şekilde sahip çıkmanın en zor olduğu tek

Avrupa ülkesi" olduğu ileri sürülmekte, "TBKP'nin üzerindeki yasağın kalkması için çaba göstermenin bütün devrimcilerin görevi" olduğu belirtilmekte, ancak bu görevin devrimci bir partinin kurulması görevinin önüne çıkarılmaması istenmektedir. Yazıda, devrimci bir partiden söz edilmekle birlikte, bu partinin ihtilâlcî bir parti olup olmadığı söylenmiş değildir. Böyle olunca, yazıda işçi sınıfının silahlı sınıf kavgasının istenmiş olduğunu söylemeye imkân bulunmamaktadır. O nedenle yazıda TCK'nun 142/1. maddenin ihlâl edildiği söylenemez. Yazıda TBKP'nin yasağının kaldırılmasından söz edilmektedir. Bu beyan kanunun suç saydığı bir fiili övmek anlamına gelmez; dolayısıyla TCK'nun 312. maddesinin ihlâlinden söz edilemez.

"Yanmakta Olan Oduna Bir Demir Aletle Dokunmak" başlıklı yazıda "genel olarak devrimci hareketin tarihi kürtlerin ve kürt halk hareketinin tarihi", "Kürtlerin ve kürt halk hareketinin tarihi yazılmalı, yayımlanmalıdır. Kürt'ün dağlı Türk olmadığı resmen kabul edilmelidir. Kürt sözcüğü roman, oyun ve sinema yapıtlarında bir komik öge veya mafya kabadayılarının bir sıfatı olarak kullanılabilme ayrımcı/ayrımcılığından kurtulmalı, tıpkı Türk gibi gücü, onuru, erdemi, özveriyi simgeleyebilmelidir", "Kürt ve ulusal sorun böyledir", "eğer ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunuyorsanız, kürtler için dillerini kullansınlar, bölgesel özerklik verilsin, kültürel özerklik verilsin, ayrılmasınlar, bağımsız olmasınlar ve benzeri önerileri sınırlandırmalara getiremezsiniz, getirmemelisiniz. Bu hakkı savunuyorsanız eğer, kararı kaderini tayin edecek olanlar verecektir" şeklindeki beyanlar yukarıda belirtilen gerekçelerle, TCK'nun 142/3. maddesinin ihlâline vücut vermektedir. Yazıda yer alan TBKP'nin yalnızca Diyarbakır cezaevinde birçok önder ve kadrosunu kaybeden ve dışarda yüzlerce kadro ve militan öldüren PKK'nın, Dev-Sol'un, Dev-Yol'un, TDKP'nin vb. hareketlerin tarihi yazılmalıdır" sözleri, TCK'nun 311. maddesinin ihlâline vücut vermektedir, çünkü bu sözlerle belli bir suçun işlenmesi aleni olarak tahrik edilmektedir.

"Basın ve Kamuoyuna Bildiri" başlıklı yazıda "açık ki soruna sadece cezaevindeki siyasi tutuklulara sahip çıkmak, Türk ve Kürt halkına sahip çıkma, insanlığa sahip çıkma ve bunun her kişi veya çevreye verdiği görevleri yerine getirmek sorundur", "kürt dilini konuşmak ve kültüründen bahsetmek suçtur", "halkına ihanet edene ödül verilmektedir", "ne varolan yasalara göre ne savaş hukukuna göre, uluslararası anlaşmalarda da yer alan siyasi tutuklu statüsüne göre yargılanıyoruz ne de gerektirdiği koşullara göre cezaevinde tutuluyoruz", "Halkımızın ve mücadelemizin sesine kulak vermek, en azından tarafsız bir şekilde halkımıza ve kamu oyuna yansıtma onların bir görevidir", "Türk basını da omuz vermese bile tarafsız kalabilmelidir" sözleri, yazının bütünlüğü içinde onların an-

layışıyla kürt halkının ırkçı mücadelesini ifade ettiğinden, yukarıdaki gerekçelerle TCK'nun 142/3. maddesinin ihlâline vücut vermektedir.

"Kürt Sorunu Mecliste" başlıklı yazıda, ...'in Mecliste sarfetmiş olduğu sözlerine yorum unsurları da katılarak yer verilmiştir. Anayasa'nın 83. maddesi dolayısıyla bu sözlerin milletvekili bakımından suç teşkil etmemesi, yayınlandığı zaman da suç teşkil etmeyeceği anlamına gelmez. Bu yazıda ...'in beyanları yorumlanarak verilmiş, dolayısıyla bu beyanlar vesile kılınarak yazıda TCK'nun 142/3. maddesini ihlâl eden beyanlara yer verilmiştir.

"TBKP Demokrasi Legalizm" başlıklı yazıda TBKP eleştirilmekte, TBKP'nin proleterya diktatörlüğünden vazgeçen demokratlığı talihsiz bir paradoks" olarak değerlendirilmekte, TBKP'nin en geniş demokratik özgürlükler için mücadeleyi ve legal bir örgütlenmeyi önermesinin "TBKP'nin bir komünist partisi olarak niteliğini tartışmalı hale soktuğu belirtilmekte"; meşruluk arayışı içinde proleterya diktatörlüğünden" vazgeçildiği vurgulanmakta, Türkiye'nin ekonomik, siyasal ve hukuksal durumu değerlendirdikten sonra işçi sınıfının örgütlenmesinde "tek doğru tutkunun legal ve illegal örgüt ve savaşın biçimlerinin sıkı bir işbirliği olduğu, özellikle günümüz koşullarında bunun vazgeçilmez bir gereklilik olduğu" ileri sürülmektedir. Bu ifade ve tahlillerle, ihtilâlcı bir partinin kurulma, işleme, teşkilatlanma yollarının gösterildiği, ancak ihtilâl vasıta kılınarak işçi sınıfının iktidarının kurulabileceği hususlarının belirtildiği açıktır. Öyleyse, yazıda yer alan düşünce, TBKP'nin eleştirisi yanında işçi sınıfının cebre dayalı silahlı sınıf kavgası kavramına da yer verilmiştir. Bu durumda, yazı bütünü itibariyle TCK'nun 142/1. maddesinin ihlâlini teşkil etmektedir.

"Şeyh Sait Ayaklanması Dinsel İrtica Mı" başlıklı yazıda kürt ve türk sosyalistinin hemfikir olmadıkları bir konunun Şeyh Sait isyanının mahiyeti olduğu, bu isyanın dinsel değil ulusal mahiyette olduğu, bunun kürt ulusal ayaklanması olduğu, Kurtuluş Savaşı zamanındaki siyasî ortamı, diğer tarihi olayları belgeler göstererek kanıtlamaya çalışmaktadır. Yazıda son olarak şu düşüncelere yer verilmektedir: Dün kürt ulusal ayaklanmalarını bastırmak için dinsel irtica suçlamasında bulunan Türk burjuvazisinin bugün helikopterlerle dağıttığı, duvarlara, kahvehane ve lokantalara astırdığı "Allah için Cihat", "Allaha itaat" benzeri çağrılar, dün de bugün de Türk burjuvazisinin esas sorununun kürt ulusal demokratik muhalefetini bastırma olduğunun, bu amaçlarına hizmet ettiği ölçüde din ögesini suçlama veya destek unsuru olarak kullandığının kanıtıdır.

Görüldüğü üzere, yazı bütünlüğü içinde ele alındığında tarihi bir vakıa, tarih biliminin metodlarıyla ortaya koyulup incelenmemekte, tersine tarihi bir olay kürt kurtuluş savaşının simgesi olarak gösterilmekte,

Türkiye Cumhuriyeti'nde kanunlarına göre bir eşkiya hareketi olarak ce-
reyan etmiş olan bir olay bir ulusal kurtuluş savaşı olarak gösterilmiş, sı-
nırları uluslararası antlaşmalarla çizilmiş Türkiye Devletinin ülkesinde
bir kürt ulusunun varlığından söz edilmiş, böylece söz konusu yazıyla
TCK'nun 142/3. maddesi ihlâl edilmiştir.

3. Sonuç.

Yukarıda belirtilen nedenlerle:

1) Kürdistan Press gazetesinde yer alan yazılarla (yukarıda adları
gösterilmiştir) TCK'nun 142/3. maddesi ihlâl edilmiştir.

2) "Demokratik Çağın Doldurdu", ... "Biz Türklerin Onuru" başlıklı
yazılarla TCK'nun 142/3. maddesi hükmü ihlâl edilmiştir.

3) "Duvar Yazıtları..3" başlıklı yazıyla TCK'nun 312. maddesi ihlâl
edilmiştir.

4) "Nisan Tezleri Yalnızlığı ve Politika Sanatı" başlıklı yazıda TCK'-
nun 142/1, 142/4. madde hükmünü ihlâl eden bir hususa rastlanmamıştır.

5) Yeni durum ve günün görevi başlıklı yazıda TCK'nun 142/1. mad-
desi ihlâl edilmemiştir.

6) "Devrimci Parti Tartışmaları Üzerine" başlıklı yazıda TCK'nun
142/1, 312. maddeleri ihlâl edilmemiştir.

7) "Yanmakta Olan Oduna Bir Demir Aletle Dokunmak" başlıklı
yazıyla TCK'nun 142/3, 311. maddeleri ihlâl edilmiştir.

8) "Basın ve Kamuoyuna Bildiri" başlıklı yazıyla TCK'nun 142/3.
maddesi ihlâl edilmiştir.

9) "Kürt Sorunu Meclis'te" başlıklı yazıyla TCK'nun 142/3. maddesi
ihlâl edilmiştir.

10) "TBKP Demokrasi Legalizm" başlıklı yazıyla TCK'nun 142/1.
maddesi ihlâl edilmiştir.

11) "Şeyh Sait Ayaklanması Dinsel İrtica Mı" başlıklı yazıyla TCK'-
nun 142/3. maddesi ihlâl edilmiştir.

IV

1. Görev.*

Bilirkişi, bölücülük propagandası yapmaya teşebbüs suçundan sanık
... hakkındaki davada, teyp bandları çözümünde yer alan beyanların TCK'-

* 27.7.1987 tarihinde Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığına
sunulmuştur.

nun 142/3. maddesi hükmünün ihlâl edip etmediğini incelemekle görevlendirilmiştir.

2. İnceleme.

a) TCK'nun 142/3. maddesi "milli duyguları yok etmek veya zayıflatmak için" propaaganda yapmayı suç saymıştır. Milli duyguları yok etmek veya zayıflatmaktan maksat, vatandaşın Türk ulusundan olma, bu ulusun bir ferdi olmaktan kıvanç duyma, mensubu olduğu ulusa sadakatle bağlı olma duygularını yoketmek veya zayıflatmak, dolayısıyla vatandaşta başka bir ulustan olduğu düşüncesini yerleştirmeye çalışmaktır.

Hukuk düzenimiz Türkiye topraklarında bir tek milletin, ulusun veya halkın bulunduğunu kabul etmektedir. Zaten, devletin bir unsuru olarak egemenliğin hamili olan milletin, ulusun veya halkın, bir devlet içinde birden fazla olması mümkün bulunmamaktadır. Bundan dolayıdır ki, Türkiye'de bir tek ulus vardır; o da Türk ulusudur. Türk Devleti bu ulusun egemen ifadesidir. Ulus tek bir etnik gruptan oluşabileceği gibi, bir çok etnik gruptan da oluşabilir. Bir çok etnik grubun bulunması ulus olmaya engel değildir. Üstelik, bugünkü tarihi gerçeklikte, tek bir etnik grubun ulus olduğunu gösteren örneklere de rastlamak mümkün değildir. Burada "azınlık" terimiyle bir ulusu oluşturan etnik grupları da birbirine karıştırmamak gerekir. Gerçekten, ör.: ABD'de Zenciler, İsviçre'de İtalyanlar birer etnik grup olmalarına rağmen "azınlık" değildirler. Türkiye'de de azınlıkların kimler olduğu ve bunlar karşısında Türk Devletinin hak ve yükümlülüklerinin neler olduğu bizzat Türkiye'nin aktettiği antlaşmalarında ve diğer uluslararası sözleşmelerde gösterilmiştir. Bu belgelerde "azınlık" sayılanlar dışında Türkiye'de azınlıklar yoktur. Öyleyse, ulusu teşkil eden her etnik grup azınlık sayılamayacağından, bu etnik grupların "azınlık haklarından" yararlanması da mümkün değildir. Böyle olunca, azınlık olmadığı halde ulusu teşkil eden bir etnik grubun azınlık hakları istemesi milli duyguları yok etmek veya zayıflatmaktır.

Ulus teşkil eden etnik grupların sosyo-ekonomik ve kültürel sorunlarını, Türk ulusunun organik bir parçası oldukları esası içinde, bir bütünün bir parçası olarak ortaya konulması, bunlara çözümler aranması, bütünde parçayla ilgili olduğundan, bütünü küçültmek değil tersine bütünü daha da bütünleştirmek olduğundan milli duyguları ortadan kaldırmak veya zayıflatmak anlamına gelmez, bilakis milli duyguları milli renkleri içerisinde geliştirmek, pekiştirmek olur. Ancak, etniksel sorunların açıklanması ve çarelerinin aranması milli duyguları yok etmenin veya zayıflatmanın bir vasıtası kılınamaz. O nedenle, bu yol kullanılarak bir etnik grupta bir ulustan olma değil de ulus olma bilincinin uyandırılmasına

matuf faaliyetler milli duyguları yok etmek veya zayıflatmaktır. Bu durumda, ulusu teşkil eden bir etnik grubun diğer bir etnik grup tarafından sömürüldüğünü ileri sürmek, o etnik gruba karşı düşmanlık duyguları uyandırmak, egemenliğin tezahürüne katıldığı halde (kamu haklarını kullanma) egemenliğin tezahürünü belli bir etnik gruba yakıştırarak "ırkçı devlet" izlenimi uyandırmak, kendi etnik grubunu oluşturan kişilerde ikinci sınıf vatandaş izlenimi yaratmak faaliyetleri milli duyguları yok etmek veya zayıflatmaktır.

Halen mevcut genel kanaat, bilimsel veya değil, Türk ulusunu teşkil eden etnik grupları, lazlar, çerkezler, kürtler, boşnaklar, tatarlar vs., azınlıklar hariç Türk soyundan gelen, Türk soyunun kollarını teşkil eden topluluklar olarak telakki etmektedir. Bilimsel olsun veya olmasın, milli bir değeri ifade eden mevcut bu kanaatın zaafa uğratılması yolundaki faaliyetler milli duyguları yok etmek veya zayıflatmaktır.

b) Bant çözümlerinde (23.6.1987 tarihli bilirkişi raporu) "Türk korkusundan, Türk düşmanlığından bıkanlara merhaba - gününüz hoş olsun Türk ve kürt kardeşliğiyle söylenen türkü", "Bu zincirleri yırtalım hey babam - Bu zincirleri kırın hey benim kuzum", "Bu halklar hazırlanıp birlikte kalkın bugün dava için seslenin", "Bu türkü ve şiir de tarihi materyalizm doğrultusunda Kürdistanı ve halkını dile getiriyor", "Biz kimimiz işçi ve köylü, çiftçi ve köylü, bütün proleter işçiler - kürdistan halkı, gün mücadele ve devrim günüdür", "Biziz o sert ve demir kafalı kürtler", "meydanı, toprağı olan kürdistanı", "kaç bin yıldır kürdistanımız parça parça", "bazıları işbirlikçi hain oldu, hainlerle - kürdistanı sattılar düşmanlara", "Taki kürdistan, taki kürdistan", "Kendimizi tüm dünya halklarına tanıtalım - Marksizm-Leninizm yolunda ilerleyelim - Tüm kürtler her zaman başınız dik olsun", "gün gelecek sömürgeci baskı kırılıp kaldırılacak, o zaman biz kürtler kürtçe türkülerimizi rahatlıkla söyleyebileceğiz ve gönüllerimiz şen olacak" beyanları yer almakta, düşünceler, kaba da olsa, marksizm-leninizm ideolojisi içerisinde bir kurtuluş mücadelesi destanı şeklinde verilmeye çalışılmaktadır.

Bant çözümlerinde (24.4.1987 tarihli bilirkişi raporu) "Merhaba yalandan, dolandan, kinden, nefretten, Türk korkusundan, Türk düşmanlığından bıkanlar merhaba", "Halklara neşe, umut verelim, düşmanı çat diye çatlatalım", "Türkler ve kürtler iki kardeş olun, savaşız, sömürsüz, baskısız bir dünyada neden yaşamayalım dostça yanyana", "Sömürüye karşı bu kavga bugün Türkü de kürdü de eleleyiz", "Sömürüye karşı bu kavga bugün faşizme karşı bu kavga bugün" beyanları yer almaktadır.

Bilirkişi bant çözüm tutanağında (7.11.1986 tarihli tutanak), "Kurdi

olarak sazımla ve sesimle söylüyorum. Kürtlerin günüdür, kürt işçileri üzerine söyleniyor, biz kimiz düşmanımızı öldürürüz, biz kimiz, doğulu-yuz... atadan deden özgürlük istemişiz, başkasına avrat olmak istemiyorum,.. sert kafalı kürtleriz, kürdistan istiyoruz,.. binlerce senedir kürdistanımız parçalanmaktadır”, “yüz yıldır (asırlardır) Türkler ile kürtler birliktli yaşarlar, neden olmasın bu kürtçe”, “neden kürtler ile Türkler yan yana iki ülke halinde kardeşçe yaşamayalım, sömürgeciliğe son verelim”, “kürdistan dağlarında koyunlarından çıkarıp sararlar veya sebil pipo yapar içerler” denmektedir.

c) Anayasa, 3. maddesinde, Devletin “dili Türkçe’dir” demektedir. Bu hükümden anlaşılan, devlette resmi dilin Türkçe olduğudur. Özel hayatlarında kişilerin şu veya bu dili konuşmaları, bu hükmün kapsamı dışındadır. Böyle olunca İngilizce, Arapça, Kırgızca, Tatarca, Kürtçeyi veya başka bir dili kişinin özel hayatında kullanması, TCK’nun 142/3. maddesinin ihlâline vücut vermez. Ancak, kişinin özel hayatı dışında bir dili kullanarak, şartlarının oluşması halinde, TCK’nun 142/3. maddesini ihlâl etmesi mümkün olduğu kadar, herhangi bir dili anlatım vasıtası kılarak TCK’nun 142/3. maddesini ihlâl etmesi de mümkündür; söz konusu hükmün ihlâli için mutlak Türk dilini kullanmak şart değildir.

Türkçeye çevrilmiş bulunan bant çözümlerinde yer almış olan beyanlar, ifade ettikleri anlamları itibariyle, yukarıda belirtilen esaslar karşısında, TCK’nun 142/3. maddesinin ihlâli niteliğindedirler; çünkü bu beyanlarla, Türk Ulusu’nun en has, en organik bir unsurunu oluşturan kürt dedikleri insanlarda, Türk Ulusu’ndan olmama, ayrı bir ülkenin (Kürdistan) ayrı bir ulusun (Kürt ulusu) mensubu olduğu fikri uyandırılmaktadır. Bu düşünceler, 23.6.1987 tarihli bilirkişi raporunda marksist-leninist ideoloji içinde, ihtilâl fikriyle birlikte verilmiş bulunmaktadır. Bundan dolayı, söz konusu rapordaki beyanlar, TCK’nun 142/3. maddesi hükmü yanında, TCK’nun 142/1. maddesi hükmünü de ihlâl etmektedirler.

3. Sonuç.

Yukarıda belirtilen nedenlerle:

a) 23.6.1987 tarihli bilirkişi raporunda yer alan beyanlar, diğer şartlarının da, ör.: propaganda, bulunması halinde TCK’nun 142/1 ve TCK’nun 142/3. maddeleri hükmünün ihlâline vücut vermektedirler.

b) Diğer bilirkişi raporunda ve “Bilirkişi Bant Çözüm Tutanağı”nda yer alan beyanlar, diğer şartların da, ör.: propaganda, bulunması halinde TCK’nun 142/3. maddesi hükmünün ihlâline vücut vermektedirler.

V

1. Görev.*

Bilirkişi, ... isimli kitapta yer alan yazılarla TCK'nun 142. maddesinin ihlâl edilip edilmediğini incelemekle görevlendirilmiştir.

2. İnceleme.

a) Devletin düzenlerini zorla değiştirmeye veya ortadan kaldırma ya yahut milli duyguyu zayıflatmaya veya yoketmeye matuf düşüncelerin propagandasını yasaklayan TCK'nun 142. maddesinde suçla ihlâl edilen ve cezayla korunan değer, devletin dahili ve harici kişiliğinin korunmasına ilişkin kamusal menfaattir. Gerçekten, hiçbir hukuk düzeni, niteliği ne olursa olsun, kendisini zorla değiştirmeye veya ortadan kaldırma ya matuf düşüncelerin propagandasının yapılmasına müsaade edemez. Böyle bir hukuk düzenine ne dün rastlanmıştır, ne de bugün vardır. Böyle olunca TCK'nun 142. maddesini doğru anlamak gerekmektedir. Gerçekten, TCK'nun 142. maddesi, genel olarak sol ve özel olarak marksist dünya görüşüyle ilgili her hususun ifadesi ve anlatımını yasaklamamaktadır. Söz konusu hüküm aslında bir dünya görüşü, evreni farklı bir algılama biçimi olarak bilgi nazariyesinden, tarih yorumundan ekonomik ve ideolojik meselelere kadar bütün toplumsal meseleler üzerinde kapsayıcı müşahade, tahlil ve sonuçlar getiren ve marksizm diye bilinen sistemin ancak bir yönünün propagandasını yasaklamaktadır. Nitekim yukarıda belirtilen dünya görüşü biraz önce örnek kabilinden sayılan alanlarda kendi yaklaşımına uygun müşahade ve genellemelerde bulunduktan sonra marksist toplum ve devlet biçimine geçmek için nedensel/zaruri bir yol önermektedir. Bu yol, ihtilâldir, yani işçi sınıfının cebre dayalı silahlı sınıf kavgasıdır, açıkçası işçi sınıfının silahlı sınıf kavgası vasıtasıyla kurucu iktidar olma yoludur. TCK'nun 142. maddesi marksist görüşün işte bu yönünün propagandasını, yani Türkiye'de ihtilal yapmak suretiyle kurucu iktidar olma düşüncesinin propagandasını yasaklamaktadır. Gerçekten TCK'nun 142. maddesinde yer alan "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerine tahakkümü", "sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak", "memleket içinde müesses iktisadi sosyal veya hukuki nizamlardan birini devirmek" kavramları açıkça hep bu cebre dayalı silahlı sınıf kavramına işaret etmektedir. Esasen Anayasa Mahkemesi de bu yorumu kabul etmiş ve cebir unsurunun maddede mündemiç olduğu sonucuna varmıştır (An. Mah. 26.9.1965, k.53/173) k.64/40).

* 10.8.1988 tarihinde Ankara Cumhuriyet Savcılığına sunulmuştur.

b) ... isimli kitapta yer alan yazılar yukarıda konulan ölçüler içerisinde değerlendirilecektir.

Eser, Marx, Engels ve Lenin'in yazılarının bir derlemesidir. Derleme yer alan yazılar işçi sınıfının siyasi teşkilatlanmasıyla ve komünizm denen düşüncenin ilkeleriyle ilgilidir. Eserde yer alan yazılar, 1847 ve sonraki tarihlerdeki Avrupa devletlerinde işçi sınıfı yönünden siyasi örgütlenmeyi; hataları, eksiklikleri, olanı ve olması gerekeni anlatmakta; bir yerde Avrupa devletlerinin siyasi/toplumsal tarihlerinin marksist metodoloji açısından bir değerlendirmesini yapmaktadır. Kuşkusuz 1847 ve sonrası Avrupasının siyasi, toplumsal, ekonomik ve hukuki değerlendirmesi kitapta marksist açıdan yapılmıştır. Kitapta yer alan yazılar belirtilen bu yönleriyle geçen yüzyılın marksçı (komünizm) hareketlerinin bir tarihini teşkil etmektedirler. Yazılarda belli bir tarihi kesitteki Avrupa devletlerinde kurucu iktidar olarak işçi sınıfının partisinin kuruluşu, teşkilatlanması, savaş`yol ve yöntemleri anlatılmakta ve kurucu iktidar olma yolu olarak marksizmin genel/evrensel kuralı işçi sınıfının ihtilali gösterilmektedir. Ancak Avrupa toplumlarının belli bir metodolojiyle işlenen yapısından çıkarılan bu sonuçlar sosyolojik/tarihi genellemeler olmakla birlikte Türkiye Devleti Cumhuriyeti'nin Anayasasıyla kurulan toplumsal, ekonomik, siyasi ve hukuki düzenleriyle ilgili değildir. Yazılarda yer alan düşünceler, Machiavelli'nin 'II principe' isimli kitabında yer alan düşünceler belli bir devlet bakımından ne anlam ve etkiye sahipse, aynı anlam ve etkiye sahiptirler. Bundan dolayı artık tarihe mal olmuş, insanlık tarihi ve kültürünün önemli bir kısmını oluşturan inceleme konusu yazılar, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Anayasasıyla kurulan düzenlerinin ihtilalle ortadan kaldırılmasıyla ilgili olmadıklarından, TCK'nun 142. maddesindeki suçu oluşturmamaktadırlar.

3. Sonuç.

Yukarıda belirtilen nedenlerle ... isimli kitapta yer alan yazılarla TCK'nun 142. maddesi ihlal edilmiş değildir. Söz konusu yazılar herhangi bir suça vücut vermemektedir .

Ancak, benzer bir konuda aksi kanaat için bkz. Yargıtay 8. Ceza Dairesi E.1976/2878, K.1976/4105, T. 18.5.1976. YKD. C. 2, s. 10.